

Baltijas Semkopis.

Maksa:

Par gabu 2 r., par 1/2 gabu 1 r. 10 f., par 3 mehn. 60 f.; ar pēfjuštīšanu: a) par pastu: 2 r. 60 f., 1 r. 40 f., 90 f.; b) Jelgavā: par gabu 2 r. 30 f.

Studinājumi

maksa 5 lap. f. par rindinu.

3. gada-gājums.

Apstallešana:

Jelgavā: „Balt. Semtop.“ redakcijā, Katoku eelā № 2 (šeitā); Rihgā: Leelā Kaleju-eelā № 4, pee Kapteina un Lugaļa f. f. grahmatu-bodē un pee Lerdendorff f. Kalku-eelā № 13. Zitur: Pee mahzītajem, Klototajem, pag. mežakem, strīhwereem ic. un wifās grahmatu-bodēs.

№ 24.

Jelgavā, trešchdeenā, 15. jūnijā.

1877.

„Baltijas Semkopis“

ari no 1. jūlija šch. g. ir apstallejams un maksa: par pastu 1 r. 40 f., nonemšanas-weetas 1 rub. — Pirmos numurus it no esahkuma wehl war dabot. —

Rahditajs: No kara-laukeem. Dajchadas sinas: No eelchjemehm. No ahejemehm. — Wispahriga data: Rahds wahrds weza Stendera goda-peeeminas labad. — Lauffaimneežiba: Stuaštigeē jeb pehramee mehlii. Dajha dabbi jūnijā. — Atbildes. — Dahwanas preefch kara eewainoteem. — Preefch farlana kruska beetribas. — Studinājumi.

No kara-laukeem.

Wispahrigi pēfihmejumi.

Tas brīhdis tuwojajs, kur Kreewu armija pahrees par Donawu; weenā weetā, pee Braitas, kahds pulks jau ir pahri un nostiprinajajs, šawas baterijas zeldams. — Kamehr muhsu Augsts Kungs un Keifars, wina brahli un dehli nem dshiwu dalibu pee pašcha kara un tā neween kara pulkus usmudina us duhschibu un firdibu, bet ari wifai walstei dod jautu preefchshini tehwsemes aistahweschanas leetā, tamehr Turku sultans ne domat nedomā šawu pili atstah, kaut jo awifes ilgu laiku dandšinaja, ka tas došchotees us kara lauku. Wina tuwakee radi, kaut jo tee it augstas weetas kara nodatā eenem, tup tā pat mahjās un pilda šawas lešchas ar walstis mantu, kura jau tā istahschota, ka ne žiwilamata wihri, nedj ari saldati šawas lones dabo. Tif panihkufchi ir pat leelaki ofizeeri, ka tee isfalkufcheem saldteem atrauj naudu un pahrtiku, lai tif pašchi waretu labi dshiwot, un šchos stikus tee pat Kreewu rokās buhdami newar atstah, tā ka šawangoteem Turku saldteem ne wis zaur wina ofizeereem, bet pašcheem pahrtikums teef rokā dots. No Kreeweem šawangoti, Turki tizejufchi drošchi, ka tos pehz Turku wihjes padarihs par galwu ihfakus, bet tagad, kur tee tapat ka muhseji teef aplopti, wini it nebuht wairs nekahrojot pehz šaweem tufcheem Turku gatās po-deem. — Rahda leela panihkufchana Turku walsti wifās malās, israhdahs tif tagad pilnigi, un war gau drošchi zeret, ka truhkums un bads un ar teem duhschibas, truhkums muhsu mihtam Semes-tehwam palihdšehs šcho karu jo ahtraki nobeigt un Sawu augstu usnehmumu is-pildot křitigos wisgaligi no Turku wehrdšibas atšwabinat. — Beidsamā laikā ir peenahkts, ka no Anglijas pušes pee muhsu kara pulkeem ir špijoni, kas zaur telegrafu par muhsu armijas wadišchanu ic. us Londoni laišch sinas, no kureenes tahs atkal us Konstantinopoli teef šuhtitas, tā ka galā Turki jau eepreefch dabo sinat, ko muhsu kara waldbiba nodomajufe. Sinams, ka šchij netaunigai nebuhschanai ir gals darits, bet tas peerahda šlaidri un gaišchi, ar kahdeem šlepeneem eenaidneeeem muhsu augstai waldbibai jazihnahs. —

Katru kara-lauku ihpašchi apluhkodami, eesahksim ar kara-lauku

I. Pee Donawas.

Kara ministera telegrams is galwas korteka Plojeschti šino par žihnišchanš starp muhsu kara-kugi „Konstantins“ un 6 maseem kugifcheem (torpedu laiwinahm) un starp 4 Turku bruuu kugeem,

melnā juhrā, kur Donawa eetek. Stahde, ko torpedi scheem beidsjameem padarija, wifai leela nebija, bet us muhsu puši ari nebija ne weena eewainota, kaut jo Turki deesgan aši šchahwa. Leitnats Pušch-tšhins ar šawu kuteri (laiwinu) bija atklidšis un beidsot nošudis. Tagad dšird, ka tas no Turkeem šawangots. — Muhseji ir žihnijschees tā ihsti waroni. Pee Brailas pilsehtas Kreewi 1. jūnijā pa datai jau ir pahrgahjušchi par Donawu (Dobrudšchas austrumā) un eetaifijufchi šawas pirmās baterijas Turku semē, Matšchin žetofšnim pretim. Kaufchanahs starp Turkeem, kurus Sulaimanis Pašcha komandereē, un starp Montenegreescheem ir it beechi, pee kam drihs weeni, drihs otri uswar. — 5. jūnijā bijufe kaufchanahs, kura Turkeem 2000 un Montenegreescheem 150 křitufchi. Šchē Turkus, kahdus 15,000, komanderejis Mehemeds Ali, kufsch pilnigi uswaretis un Montenegroja ir atkal šwabada no Turkeem. — Sarkano křustu Turki nu apsolahs žeenit, tāpat ari torpedus tif aplam un bes sinas wairs nelift uhdenšs. — Tefalija (Girovas Turzija) pee Larifas ijehlees dumpis un kaitinā křitis weens Turku palkawneeks. Plojeschti pilsehtā ir wairak ne ka 20 žilweku šanemti žeeti, kuri ka špijoni israhdijschees. — Muhsu kara-pulki eenehmufchi wifu mašo Walachaju un darbošees tahkal no Kladowas. Pirmās kara-pulku nodakas ir šchē jau atnahkufchās. Us Turn Magurelli eet 10,000 wihru un us Turn-Sewerini dodahs 12,000 wihru. Kalafatā taifa jaunās šchanzes (aistahweschanas weetas). — Adrianopole us Turku kara padomes pawehli teef it naigi apstiprinata. — 6. jūnijā Turnas tuwumā rahdiyahs 800 Turku un laupija Rumeneescheem lopus. Muhsu saldati Turkus dšina atpatak, pee kam wineem 8 křita, kamehr mums tif 2 eewainoti. —

Turki, redšedami ka muhsu pulki teef šawahkti Turn-Mar-gulija, steidsahs no wifahm pušehm us Nikopoli. Us Matšchinas (pret Braiku, kur muhseji jau pahrgahjušchi) Turki eetaifa štipras šchanzes, lai turpmatu pahreeschanu waretu aiskawet. — Kreewi apstiprina Sotunowas apgabalu, Turki turpreti Šfaktšhu. — Pee Serbijas robešchahm Turki šataifahs leeliskam us attureschanos ar to nodomu, Kreewus aiskawet, lai tee zaur Serbiju nedodahs winau robešchās. — Par Montenegroju jaunakās sinas škan it behdigi. No trijahm pušehm Turku pulki eelaušufchees winas robešchās un Suleimans Pašcha dodotees teescham us Montenegrojas galwas pilsehtu Betinje, zaur ko wifā semē leelas bailes zehlfchahs.

II. Afijas Turzija.

No Kutais šino, ka tureenes militščhu komandants, firsš Mike-ladse, ir křitis zaur šlepna šlepkawas roku, no kam redšams, ka tureenes eedšiwotaju, Abchaseešhu, šazelschanaš jau eepreefch šlepen bija šataifita. — 3. jūnijā Karša garnisija, kahdi 10 bataljoni, isnahza is žetofschana, bet kluwa no muhsejem no diwi pušehm aiskemta un tā šakauta, ka tai bija jabehg, pee kam Turkeem 200, mums 11 křitufchi; eewainoti bijufchi: Turkeem 260, us muhsu puši 106 wihri. Bes tam wehl ir bijufchās žitas, mafakas šadureschanaš, 1. un 2. jūnijā, pee kurašm Turkeem kahdi 20 křitufchi, kurpreti mums 6 un eewainoti 11. — Wispahrigi nemot Afijas kara-laukā tahs leetas stahw šchā: Turku špehks ap Erzerumu (lasi Erzerunu) beidsamā laikā ir pawairots zaur 20 bataljoneem. Muhsu pulki dodahs Karš žetofšnim

das agrafi par sliktahm tureji. Sa, Wehstn., tu pats jawā 1871. gada gahjumā 29. num. sem wirsrafsia „Rakstīšanas” prowe, „Mahjas weefa” wihje. „Mahj. weefam” pahmeti, ka tas jokus djenot. Bit mehs atminamees, „Balt. Wehstn.” teiza, ka negribot „Mahj. weef.” uš ņeha zela pakaf dsihteēs, turpretim atstaht to lauku „Mahj. weefim” ween apkoft. Kad nu minetas „deenās grahamatās” tif zaur to ween iņņkīrahš, ka „Mahj. weef.” ir kaunejeēs tif rupji rakstī, kā „Balt. Wehstn.” to ir darijis, tad gau buhs atkaufs iņņaukt: Af tu nemaldigais, ka nu tu pats no zela eņi nomaldījeēs! „Mahjas weefim” preekņņ 6 gadeem to par sliktu uņņtatija, un nu tagad Wehstneņis pats ņahf uš ņehi lauka mehginateēs. Ko nu tur wehl tifdandj wahrdu tehret! Teikņim tif beigās to wehl: „Balt. Wehstn.” ir pehdeja laika ņaņņko- bījeēs un apjuzis. *) Sa, — apjuzis un ņareņņgījeēs ar wiņu „pehdejo aprehņinu.”

Kamehr muņņu ņtarpā tīkai weltīgi ņtrihdini un nederīgi rakņti augš, tamehr par Latwju tautu newar ņeņņchana un uņplaukņchana naht. Tauta tif tad war ņelt un uņplaukt, kad ta rofu rokā zaur kopibu, weenprahtibu un ņaderibu uš preekņņu dodahš. Weenofimeēs ņem weena karoga, wirs kura lai rakņtī tee Latineņņu wahrdi: „Re- eewaino ne weena, nebiņteēs neweena” un tad zihniņimeēs uš preekņņu. Tad ari teeņcham Latwju tauta ņeņ un plaukš.

To wehlahš dandj „Balt. Wehstn.” laņitaju wahrda

Gaudulis.

Kurfemes biņchu kopņchanaš beedriba ņalumōš. „Strej bitite, ņaņit ņpahrmuš,” tā eeņahlahš kaņda tautas dņeeņmina. Siua- dams, ka Kurfemes biņchu kopņchanaš beedriba 5. juniā iņbrauņtš ņa- lumōš, ari eš ņwehtdeen' ap pušdeenā laiku „ņaņitu ņpahrmuš” un aiņlaidōš uš Beņera frogu, kur labu pulzianu draugu, beedru un ņwe- ņņineeku atradu preekņņā. Deena bija jauka un tapehš ari pehš puš- deenāš ar weenu wairaf ratu ripoja pee froguš, kur ar weenu wairaf „bahleliu” un „tauteeniņņu” ņarahdahš kopā. Swehtku lihņņmiba ņpulgōja neween kaņra ņeja, bet ari kaņra uņwalfš leezinaja, kā ņchodeen ņwehtku deena. It iņpaņņi „tauteeniņņ” bija tā gehrbuņchahš, kā winu „mahmulitehm” newareja wiš pahrmest, kā tahš nebuhtu meitiu lihņņchanaš paklaufiņiņņaš:

„Riņņto mani mahmulite,
„Ne diwreņeēs jauna buhiņu;
„Ne eewina neņeedeja
„Stu reiņi wafara.”

Ap puņkņten 2 atbrauza beedribāš presidentš, kuru marņchu ņpeh- lejot beedriba laipni apņweizīnaja. Presidents G. Mather'a k. atweda un dahwinaja beedribai jaunu karogu, kura beedribai lihdi ņchim nemaņ nebija. Karogu beedribāš mantāš glabatajam nododamš, wiņņņ pa- mudinaja pehš karoga wirsrafsia: „Weenprahtīgi, uņzihtīgi, taiņni” tureteēs un ņtrahdat. Sapulzejuņņeēs uņgawileja ar ņkanu „hura!” Kad karoga neņeņš un winam diwi beedri bija iņwehleti, tad wiņi dewahš ar karogu pa preekņņu un muņņim ņpehlejot uš uetahlo „ņwehtku plazi.” Zaukš, lihdsenš, ņaņņņ, no kuplahm birņtehm eeņlehtš plaziš, ap kuru wiņapkaht benki bija eetaņņiti. Plazim weenā puņ- ņmuta ņtatīwe preekņņ muņņika un runaņchanaš kreņņliš. Kad karogš platiņha widi bija eeņpraufš, tad beedribāš presidentš runaja ņwehtku runu, kura ar walfš dņeeņmu beidņahš, pee kam Augņtam Rungam un Keiņaram augņtāš weņelibaš uņdņehra. Tad ņwehtku komitejaš preekņņ- neekš uņņauza augņtāš laimeš zeen. Kurfemes gubernatora kungam. Wina uņņauzeenš atrada ņkanu atbalfu. Pehš tam gan danzoja, gan dņeebaja (Saņāš muņņņaš, Leel-Swehtes un Brambergāš „Lihgo” kori), gan runaja, gan ari pa jauko ataugu paņtaigajahš.

Laiņš aiņtezeja nemanot un wiņi bija tif lihņņim, it kā pee it kaņra mahte to lihņņcham buhtu peepildījuņi:

„Schuhpo mani mahmulite
„Laņņtigalaš ņchupoli,
„Daj eš angu tif luņtiga(s),
„Kā luņtiga laņņtigala!”

Puņkņtenš jau bija pee 11, kad ņwehtku plazi atņtaņjahm. To- mehr atminā tāš mums palikš ilgi. Bet kamehr atmina muņš laipni pawadihš, tamehr lihņņim wināš beedreni zeribu, laj ta muņš nepamet kaunā, bet leek driņņumā peedņihwot wehl tif jauku deenu.

*) Ari mehs eņam gatawi to peerahdit. Mehs pa daņai jau wina redalņjai to preekņņā neņuņņi.

Gaudulis.

kaņdu mums ņagatarwoja „Kurfemes biņchu kopņchanaš beedribāš iņbrau- zeenš ņalumōš.” Sirņnigu paldeēs, miņtee, laipnee drawineeki!

Kahds trans.

Sirņnigu pateizibu iņņafa Kurfemes biņchu kopņchanaš bee- driba par to winai parahditu laipnibu ņalumōš 5. juniā 1877:

1) J. Rosenberg kungam, kā Brambergāš pagāņta wezaņam, kura amata robeņchāš tos ņwehtkuš ņwineja, un kā beedribāš ņwehtku komitejaš preekņņneekam, par teeņcham ņkawejamu kahtibaš uņture- ņchana wiņāš leetas un par wina uņzihtigeem ruhpiueem, ka beedriba godam tiftu uņnemta;

2) ņalzgrahweš Spahres ņaimneekam R. Sparberg kungam un Krona-Wirzawaš meņņņargam Klimpe C. Neuland kungam, par labprahtigu materiala dahwaņchana preekņņ benkeem, galdeem un tri- bihneš un par wiņu iņrihtkoņchana, to tee tif ruhpiigi un ar mihtu prahtu bija iņdarijuņņi;

3) dņeeņmu koreem:

- a) Saņāš muņņņaš korim ņem Schubert k. wadiņchanaš;
- b) Leel-Swehtes korim ņem Mellup k. wadiņchanaš;
- c) Brambergāš „Ligo-korim” ņem Waldmann k. wadiņcha- nas — par peedaliņchanaš pee beedribāš ņakuma-ņwehtkeem un par tifpat jauņahm kā neapniufņcham dņeeņmu ņkanahm;

4) ņalzgrahweš Beņera-krodņneekam Bāchimann kungam par laipnu uņnemņchana un kahtigu apdeeneņchana pee loti mehrenahm zenahm;

5) wiņeem weeņeem, kaš — kaut jo ap 1000 zilweku, daņņi pat no leelas tahleenes, bija ņanahkuņņi — tomehr ņinaja tif kahtīgi iņtureteēs, ka pat ne ta wiš maņakā nekahrtiba nenotika;

beidņot

6) Auzeš muņņņaš Kirpenu ņaimneekam par ņawa meņņina laipnu atwehleņchana

Kurfemes biņchu kopņchanaš beedribāš wahrda:

Presidents G. Matherš.
Wiņjeepresidentš R. Grūnhofš.
Mantāš glabatajāš: D. Kronbergš
Raņņu wedejs Bittcherš.

ņelgawa. Pehš tam, kā mehs jau ņawā 20. num. minejuņņi, kad pirms nodomata „Latweeņņu” komiteja preekņņ eewainoto un ņlīmo kara-wihru apņopņchanaš naw apņtiņrina, tagad tee paņņi wiņri ir eeņneeguņņi lihņņcham, lai apņtiņrina weenteēņīgi palihga-komiteju (örtlicher, Hilfscomité), kaš padota ņarkana kruņta beedribāš Kurfemes waldei. ņņi komiteja nu, kā pats no ņewis protamš, ir apņtiņrinata. Wina ņewi latwiņņi ņauzahš „ņelgawaš weetiga komiteja”; wināš wa- doni ir: A. Weber (Rihgā), Peter Allunan (ņelgawā), D. Kronberg (ņalzgrahwe) un R. Bertram (ņelgawā) k. k. ņņi komiteja muņš uņaiņinajuņe, jo garaku rakņtu redalņijaš daņā uņnem, kaš — iņjumā ņanemot — Kurfemes eedņiwotajuš uņaiņina uš dahwanu paņneegņchana un peemin, ka komiteja pagāņtu waldehm, kungeem, mahņitajeem, ņlo- lotajeem zc. ar to paņņu noluhku iņpaņņu rakņtu laidufe. Kurfeme- neekeem nu, ar Rihgāš komit. zirkulereem, ir jau diwi tahdi uņaiņina- ņchanaš rakņti un mehs ņehē newaram atstaht nepeeminetu, ka muņņu laiņōš, kur laiņrakņti tā iņplatiti, nemaņ neleekahš buht waijadņigš, kaņdu labu daņu no ņameņtahm dahwanahm iņleetot uš tahdeem iņpa- ņņeem rakņteem, kuru druņa un aiņņuhtņchana par paņtu taņņņu labu graņi naudas iņmaņņā, kamehr zaur laiņrakņteem beš maņņāš gluņņi to paņņu war panahkt, tīkai ar to weenigu ņtarpibu, ka zirkuleri paleek pagāņta waldeš papihroš, kurpretim laiņrakņti eet laudis. — ņņini minetā „ņelgawaš weetigaš komitejaš” rakņtā, kaš mums peeņuhtitš, ir peeņņimets, ka dahwanāš tai war ņuhtit „ņem augņchā mineta noņau- kuma („ņelgawaš weetigai komitejai”) jeb ar ņeho adreņi: „An den Mitauņchen örtlichen Comité zur Unterstützung der Angehörigen der verwundeten und gefallenen Krieger — in Mitau.” Kur dahwanāš preekņņ kara-wihreem ņelgawā war nodot, naw minets, bet kad A. Weber k. (laimam tāš pats kungš, kaš ņewi ari par Waraidoņņu- Sandari, Webera Sandari zc. ņauzahš) Rihgā, un komitejaš kaņeeriš D. Kronberga k. ņalzgrahwe dņihwo, tad naw jaņchahbahš, ka ņel- gawā wiņāš dahwanāš, tif nauda kā leetas, janodob R. Bertram k. un Peter Allunan k., un lai tee, kaš ņchim noluhkam wehlahš kaņduš upurus neņi, ari ņinatū, kur ņņee k. k. atronami, tad mehs labpraht

ispildam wina wehleschanos un peesihmejam, ka P. A. f. dšhw Oser eelā, ahdgehra Brandta namā, un R. B. Strihwezu eelā N. 14.

No Dubulteem sino, ka tur 6. jūnijā 15 mahjas nobegufčas, to starpā ari atziju mahja.

Zelu ministerija ir iſſludinājuſi pahrſtatu par eeneſchanahm no dšelszekeem, iſ kura redſams, ka janwarī 1877. g. eeneſts 2925220 rub. 92 kop. wairaf neſā 1876. g. Eeneſchanas ſchahdā mehrā wairojuſchahs:

1873. g. bija dšelszeke garumē	13408 werſtu,	eenehma	8,568,066 rub.
1874. " " " " "	15381 " " "	" " "	11,427,786 " "
1875. " " " " "	17006 " " "	" " "	11,618,908 " "
1886. " " " " "	17694 " " "	" " "	10,819,993 " "
1877. " " " " "	18700 " " "	" " "	13,745,214 " "

Rihgas dahrſneeziabas iſſtahdei (no 27. lihdi 30. auguſtam) no Domeņu ministra un no Kreewu dahrſneeziabas beedriabas peefolits wairaf goda medafu.

Widſemes muiſchneeziba nodomājuſe Zehſis jeb Zehſu tuwumā tahdu gimuaſiju dibinat, kahda Wilandē.

Wisangſtaka labpatišchana par peedalīſchanos pee jauno pilſhehtu likumu iſſtrahdaschanas iſſazita 16. jūnijā 1870. g. dibinatās komitejas lozefkeem, ſtarp teem ari Kurſemes, Widſemes un Tgaunijas zeen gubernatoreem.

Wilnas kara-avgabala pahrwaldneeks, general-adjutants Albediſky aiſbrauzis 4. jūnijā iſ Rihgas projam.

Rihgas I. gildijas kopmanim Paulam Grünwaldt'am par peedalīſchanos pee Filadelfijas iſſtahdes dahwata ſelta medafa ar to wirſrakſtu „За полезное“ (par derigu), kura pee Annas bantes pee kaſla neſajama. Tahda medafa dahwinata ari Rihgas zunſtes meſtaram Kahrlim Ertnirim, bet pehdejam pee Aleſandra bantes uſ kruhts neſajama.

„Wald. weht.“ iſſludina Wisangſtaku ukaju, zaur kuru pawehlets, par 6 miljonu rubtu ſudraba naudas kaſt.

Peterburgas Wahzu awiſe sino, ka preeſch Kurſemes tapſchot jauni mediſchanas likumi iſdoti, zaur kureem muiſchneekem lihdi ſchim dotās preeſchrozibas pee mediſchanas top atzeltas.

Preeſch eewainoteem un ſlimeem kareweem pee ſarlanā kruſta wirſpahrwaldes eematſati lihdi ſchim 1,278,721 rub. 31 kop.

No ahrſjemehm.

Politikas pahrſkats.

Karſch deenwidōs no muhſu tehſemes pagehr wairaf naudas upuru, ne ka labprahtiba un ſchehſirdiba ſpehtu neſt, kaut jo ne weenā walſts datā iſta patriotiſma netrūhkt. Tadehſ muhſu Augſtais Kungs un Keiſars ir pawehlejis, waijadſigo naudu eekſſemē un ahrſemēs aiſleenet. Par eekſſemes aiſleenejumu „Wald. Wehtm.“ paſludina Wisangſtako ukaju, pehz kura 200 miljoni rubtu ja-aiſleen, ſem ta noſankuma: „Deenwidus aiſleenejums no 1877. g.“ Biſketes tiks iſdotas par 50, par 100 un par 1000 rubteem, kuras 49 gadās ja-aiſmatſā. Ahrſemēs ir lihgums ſehgts par 307 1/2 miljonu Wahzu mahſteem, kaſ pehz kurſa iſtaifa kahdus 100 milj. rubtu. — Uſ paſchu kara lauku noluhlojotees, wiſpirms japeemin, ka ari Serbijas firſts Milans 5. jūn. atbrauzis uſ Bukareſti, muhſu Keiſaru apſweizinat. Daſchas awiſes zaur to iſpanda ſinas, ka tas noſihmejot Serbijas ſaweenoſchanos ar Kreeweem uſ karu. Bet ſchis domas ir koti maldigas. Ne kaſ muhſu waldbai nebuhtu til nepatiſkami, ka kad Serbija un Greekija Turkeem teeſcham karu peefazitu. Jo neween ka zaur to zitas walſtis, ihpaſchi Auſtrija, atraſtu eemeſu, ſtarpā jauktees un tā wiſu to leetu wehl jo raibaku padarit un Kreewus aiſkawet, bet ari pee kara beigahm ſchis diwi walſtites, kaſ muhſu kara-pulkeem iſta kara knapi lo war lihdsēt, zeltu pagehrſchanas preeſchā, kaſ muhſu waldbas nodo-

meem liktu ſchehſkſus zela. Meeru ar Auſtriju uſturet, ir muhſu pirmais uſdewums, ihpaſchi ſchini brihdi, un tadehſ Serbijas waldbai ir no muhſu puſes daubſkahrt tas padoms dots, meerā palikt, uſ ko tad ari **Serbija** kara-domas atmetuſe un tikai grib atturetees, ja Turki winas robeſchas pahrkahrps. Turpreti ar **Rumeniju**, kā daſchas awiſes sino, Kreewija noſlehgs pilnigu ſabeedriabas lihgumu. Serbijas un Rumenijas firſti weens otu apmelejuſchi, zaur ko atkal tahs parunas zehluſchahs, ka tee kara-lihgumu noſlehgschot. Ka pehz augschejeem peefihmejumeem ir ſchihm walodahm pamatu trūhkt, ir patz no ſewis protams. — Pret Turki waras darbeem neween karā, bet ari pret ne-apbruoteem Rumeniſcheem un winau mantu, Rumenija ir preeſch Eiropas walſtihm proteſteerejuſe (pretojuſehs, atſaukuſehs). **Turzija** wiſs eet ſawu wezo nekahrtibas zelu. Konſtantinopoli ir trūhums, kaſ jau badam lihdsigs. Laudis wajajahs pa tuhſtoſcheem apkahrt bes darba, bes maiſes un nemeers ruhgt wiſās malās, kaut jo poli-zeja iſ deenas pa ſimteem kaſchu, ihpaſchi ſoftas, ſanem zeeti un waj zeetumā eemet, waj aiſſuhta projam. Pee ſchihm ſatrazinaſchanahm ir, kā jau peefihmets, trūhums un bads, bet ihpaſchi ſultana radu un mihtako draugu Mahmuda Damala un Rediſſa Paſcha ſpaidiſchana un waras darbi wainigi. Ari zitas walſts dalās ne-eet labaki, — wiſur poſtis un behdas, kur til azis uſmet. — **Anglijas** waldbā nu ir apmeerinajuſehs ar pagahjuſchā numurā mineto firſta Gortſchakowa atbildi; tomehr parlaments neſchirſchotees, bes ka tas buhtu gahdajis par waijadſibahm preeſch ta atgadijuma, kad beidjot tatiſchu karſ; iſzeltos ſtarp Angliju un Kreewiju. Tā tad redſams, ka Anglijas waldbā netiz ne ziteem, nedj ſewim. — **Auſtrija** uſ roſehm wiſ neſehd. Zil labpraht ta ſcho brihdi nemtu wehrā, ſawas robeſchas un ſawu ſpehku pawairot, bet **Wahzija** to ſatur un eekſchigas pahrtijas ſchleſchchanahs tai uſleef deefgan leelas ruhpes. Wiſwairaf melnaje jeb ultramontani ir tur dſen ſawus nedarbus un Galizijas Poki zaur watikana (pahweſta pilſ-melnajo bara) agitazijahm pawiſam ſatrazinati. Pragā tika ſanemts kahds uniwerſitetes bibliotekas preeſchneeks, pee kura Kreewu un Poku walodā rakſiti papihri atraſti, kaſ ſihmejahs uſ nodomu, Auſtrijas un muhſu walſts buhſchanas apgahſt. Ar kahdu ſihtſibu un welniſchku aprehkinumu melnaje ſawus noſeedſigos nodomus zenſchahs panahkt, peerahdis ſchis peemehrs. **Italija**, Romas pilſhehtā jeb ſkaidraki: pahweſta pili ir waldbā no jaundibinatās „Jeſus Kristus milizes“ (!), pee kuras jau kahds miljons zilweku peeder, wiſ wairaf Franziā, Spanijā, Belgijā r. Schij ſawadai milizei ir par programu „katoku kruſta karſch“; winau ir wirſgenerati, generati, palkawneeki, ofiſzeeri, apaſch-ofiſzeeri, tikai bundſineeku trūhkt. Bet par to atkal ir jo wairaf to tauretaju, jo wiſs ſchis bars eedalahs 3 ſchkirās: Deewa luhdſeji, kaſ tikai Deewu luhdi, lai ta leeta iſdotos, runataji un rakſtneeki, kaſ tai leetai par labu puhſch ſawas tauris, un dahwanu deweji, kaſ naudas maiſus pilda. Schi milize tad nu eet pa wiſu paſauli, it kā patz ſaunais nakts laika un ſehj niſnas ſahles kweeſchōs — Jeſus Kristus wahrda!! Waj te nu Theodoram Rolandam naw taiſniba, ka paſaule ir leels traktu namš? — Kahdu poſtu melnaje un winau aſte **Franziā** iſlehjuſchi, mehš jau ſinam. Tē til wehl peemineſim toš beidſamos notikumus. Mak Mahons, kā republikas preſidents, ſlehgo parlamentu weens patz newar uſzelt; uſ tam jaiſdabo atwehle no ſenata. Schis uſajizinaſchānu tamdeht jau dabujis un komiſija, kam ſenats to leetu nodewa pahrſpreest, ir iſſazijuſehs, ka preſidenta kungam jadob taiſniba. Naw ko ſchaubitees, ka pilna ſapulze ſchim padomam peekritihs*) un tā tad drihſ buhš tautas aiſtahwu jaunās wehleschanas. Sinams, ka tikai uſ to wiſji tagadeja waldbā war eeguhtees balſu wairakumu aiſſtahwu ſapulzē (parlamentā), jo tagad tai tur ir koti mai balſis, kaſ ſkaidri no tam redſams, ka walſts ſapulze pehz tam, kad parlaments pehz mehneſcha laika atkal kkuwa atwehrtš, ar 363 pret 158 balſihm noſpreeda iſſazit, ka Mak Mahonam un wina tagadejai miniſterijai tautas uſtizibas nawa. G. M.

Pehz jaunahm ſinam ſenats ar 150 pret 130 balſihm noſpreedis, ka tagadeja walſts ſapulze atſetama un jauna iſwehlejama. Tā tad ſenata melnajeem ir wirſroka.

Wisparhiga data.

Kahds wahrds wezā Stendera goda-peeminas labad.*)

„Tehws, mahzitajs un dseefmineeks

Tew' minam, teizam, mihlejam.

Tew' teizot, tautas išteneeks,

Mehs pašči slawu mantojam.

Bet neidšihis tawa slawa

Lihds kamehr spēhšs buhs Latweešchās,

Lihds kamehr tautas darbu drawa

Wehl spiregtu medus-smaršču dos.

Vairakstu redaktorūs waram šalidšinat ar šaimneeku mahjā ja šaimneeks pats ar firšnigu dedšibu pee jebkura teizama darba ne-fersees un ja winām — waj nu aif gara kuhtribas jeb aif semistās greiřfirdibas, ka weens no wina strahdneekteem ir apferigaks un leetas wairak pratejs bijis, ne ka winšch pats — preeřch řchi labā un teizama darba ne puřchu plehsta wahrđina nebuhs, tad řchis teizamais darbs paliks ne-řbarits un leeta pati buhs drihř peemirřta, wiřuwairak neprahtigajam šaimneekam pašcham par jo leelu launu un negodu. Tahda lihđřiba mums it newikus prahtā eeshahwahs, tad nu pat atkal par jaunu toš rakstus zauri lařijahm, kuri „Balt. Wehřtu.“ 1872. g. pr wirs mineto leetu nodrukati. Pee wiřeem trim raksteem un weenas dseefminas naw no redakřijas puřes pateeshcham ne puřchu plehsta wahrđina peeshimets jeb zitur kahdā weetā iřřajits un zaur to ween mums řaprotams, ka řchi leeta, kura ar jo firšnigu dedšibu tika apřweizinata, til peepeřchi wareja atkal eemigt, kamehr tikai řchogad „Balt. Semkopja“ 13 num. winu atjaunoja tas pats zeen. S. řgs, kurřch 5. juniā 1872. g. Veel-Sunakřtes Lapsās, peřz pabeigtas teatra iřřahđřchanas, řapulzejuřchos weefus řchā uřrunaja: „Zeerijama publika! Tee laiki, kur muřhu mihtota tehwiřa řweeřeem bij ņelta-bedre, bet ele apřpeeřteem nabageem řemneekeem, tee laiki řuhđ, Latwijās nobahlejuřchee waigi paleef řahrtafi. Wiřs eet uř preeřchu, un ari mehš negribam palikt kuhtri, bet řteigřimees, řteigřimees jo mudri ziteem pakat. Ka uř to mums ir gribeřchana, to mums apleezina ari řchis wakarš, kuru teeshcham lihđř řchim jauti eřam pawadijuřchi un kurřch dařcham no mums paliks jankā peemina, bet paliktu wehl daudř mihlakā peemina, ja tas noluhřs iřřilditoš, par kuru gribu řche iřřumā kahduš wahrđus parunat. Latwji ir pahřleezinajuřchees, ka tas, kas weenam naw eepheřjams, ar kopu-řpeheřteem ir panahřams, Latwji řahl řpehlet teatri, řahl turet weeřibas wakarus, kureem muřhu mař attihřtitā řadřihwē ir teeshcham leela nořhime. Bet wehl řwarigakas mums ir řchihš řanahřřchanas zaur to, ka ar tahm ir řaweenoti dařchi no muřhu tagadnes wiřřwarigakeem atgadijumeem. řchahdās řanahřřchanas iřřehlahš preeřchmets preeřch Rihgas Latw. beedribas dibinahřchanas, iřřehlahš preeřchmets preeřch Wierketa peeminas zeshchanas. Uř Katlakalna leezina akmins no Latwju pateizigas řirds pret teem, kas toš tumřchdš wehrgu laikdš pret warmahleem aiřřtahweja un winu no wahrđřsinatu garu zihrijahš pazilat. Uř Sunakřtes kapřeřtas no mums buhs dařchš redsejšs kapu, kuru ředš pelekš akmins; uř akmina řahw rakřtits: „řche aprakřs Gotthards Friedrichs Stenders, đř. 1714. g., m. 1796. g., ar řawu gařpařchu. Latwiř!“ Apakřch řchi wiřřakřta řahw: „Cum filio Alexander Johannes Stender, patre non indigno,“ t. i. ar řawa tehwa ne wiř nezeenigu dehlu Aleksandri řahmi Stenderi. řchim řapam blatus mehš redřam daudř zitus řapus, kuri it jauti apřopti un no řchallahm rořahm ar jautahm puřitehm apdehřtiti. Newikot mehš paleekam řahwot un jautajam: waj gan Gotthards Friedrichs Stenders teeshcham pee řaweem lihđřzilwekeem til mař zeenishchanas pelnijs, ka wina řapa-akmini til řatas řuhninas wār apřuplot? Teeshcham ne, it ihpařchi pee mums Latwjeem. Stendera darbi mums gan if řatram buhs deeřgan pařihřtami. Stenders đřihwoja laikdš, kur Latwji wehl grehřtā wehřđřibā řteneja, winšch jo labi redseja un noprata, kas Latwju apřpeeřtam garam wiřwajadřigaks; no tam mums leezina wina dařchadi rakřti, kuri gan mums wiřeem til řahlu buhs pařihřtami, ka par teem řchē buhřu wehl daudř řas řarunā. — Starp dařcheem no mums ir raduřehš ta wehřeřchanaš,

*) Zeen. autors teel kuhřts netaunotees, ka řchis rakřs zaur miřeřchanos deuřřin notawets.

řawam labdaritajam zelt peeminas řihmi, un tapeřz mehš eřam nodomajuřchi preeřch tam řchowakar řahřt lařit naudū. řk řatris, kas uř to ir weenprahtigs, řawu dahwanu lai dod — if řatra řapeifa tiks ar pateizibu nemta preti.“*) — Un jau řchini pařchā wakarā eenahřa 12 rubl. 59 řap., kuruš toreifigai Rihgas Latweeřchu beedř: preeřch-neeřibai nodewa, „ar to firšnigu wehřeřchanoš, ka řchis mařuminiřch drihřumā wairotos.“ Bet toreifejai preeřchneeřibai deemřehřl tikai kildas un nemeeri ruhpeja un Sunakřteeshchu firšnigā wehřeřchanaš bij wehřam řazita. řo firšnigu atbaltu turpreti atrada zeen. W. řga wahrđi „baltajā mahmulinā,“ Waskawā, if kuras „kahds wahrđs par G. ř. Stendera peeminas řihmi „Balt. Wehřtu.“ 41. num. 323 l. p. bij lařams. řchini rakřtā zeen. W. řgs zet wehl reiř řcho leetu zeen. lařitajeem preeřchā, winas řwaribu pahřrunadams. „ři wiřeem wiřreem,“ winšch řaka, „kuri Latwju tautai řawu đřihwi par labu upurejuřchi, naw beř řchahřřchanaš ne weens Latweeřcheem zaur řaweem rakřteem til daudř pařihřtams, ka G. ř. Stenders. řan teeřa, ka mehš eřam beidřamdš gaddš zaur awiřehm eepařinuřchees ar zitu, peřz řaweem darbeem daudř karřtaku brihwibas-řarotaju — G. Wierketa; bet lihđř kamehr řchis tautas- jeb labaki brihwibas-řarotajs pee mums wiřpahř tahdā peemina un godā nařts, ka wezais Stenderis, ir wehl daudř gruhřumi japahřřpehi un tadehi war wehl lařs laiks pa-eet. — Turpreti wezo Stenderi, kurřch tikai zaur řauřchu apgaismořchanas noluhřu preeřch muřhu brihwestibas řtrahđajis, mehš pařihřtam no wina rakřteem pařcheem, kuri wiř muřhu dahrgā mařtes walodā lařami. řruhřti atradiřees kahds, kas nebuhtu Stendera rakřtus lařjais. řad nu wehl eewehrojām, ka Wierketa nomira 50 gaduš wehřlaci un ka wina rakřtus tomehř wehl tagad newar latwiřki řpeeři (drukati), tad gan nojehřřim pilniģi Stendera leelu nopelnu preeřch Latwju tautas, ka tas jau toreif, kur muřhu weřtehwi wehl apakřch đřimtbuřřchanas juřga řteneja, latwiřki tahdā garā rakřtija:

„řuhs, řungi, klausaitees!

Mehš maiřes-tehwi eřam,

Mehš jums to maiři neřam

Ar řaweem řweedrineem

Řa řaweem audřřeem“ u. t. pr.

(Turpmat beigās).

Řauffaimneeřiba.

řkunřtigee jeb pehřkamee mehřli.

Politikli-ekonomiřka druřřina

no G. Mathera

(Turpinajums.)

řil řahl par řawa pařchā řabrika iřřtrahđajumeem rakřtijs, řhomiřona l. mums wehl pařneedř řinas, kas no tautas řaimneeřibas řahwolkā koti eewehrojamas. Winšch peerařhda ar řkaitleem, ka řkunřtigee mehřli, řad toš pee mums řahřa pařihř, ir tikai augřřtrahđigi no ahrřemehm eewesti (Balt. Wochenschrift 1865, № 34, l. p. 580 un № 35, l. p. 611), zaur zaurim rehřinot ar 15 1/2 procentehm fořřora-řahřbes, kurpretim wehřlak, jau 1870 un 1871. g., peřz Rihgas poli-tehnikas řihmiřkas iřmeleřchanaš, raduřchees fořřofořati tikai ar 9 1/2 lihđř 14 1/2 proz. uřdeat kuhřtořchās un 1,8% lihđř 4,08% nekuhřtořchās fořřora řahřbes, un beidřot dařchi pahřdeweři jau tikai uř 7 procentehm řahřluřchi atřoultees. řpezial-mehřli (řahđi, ko řahđas ihpařchās waijadřibas dehl pehř) ir eewesti ar tikai 5% kuhřtořchās fořřora-řahřbes un 3 1/2% řahřpeřka, kurpreti řaulu milti uřřtrahđijuřchi 12 pr. nekuhřtořchās fořřora-řahřbes un 2 1/2% řahřpeřka. Un tomehř tai pařchā laikā řhomiřona l. řabrikim ta leelakā data no iřřtrahđajumeem bijuře jařuhta uř ahrřemehm, uř kureem beř tam wehl koti daudř ne-iřřtrahđatu řaulu aiřweřti, řant jo toš it lehti wareja pret gataweem řaulu-milteem řchē pahřmainit, kuri ar wineem gandriř weenā zeņā bijuřchi. řar řcho leetu jo řkaidrakas řinaš atronaš l. řemkopju řa-pulzeš protokola 57, 64 l. p. un eeřch „Balt. Wochenschrift no 1871. g. num. 31, 32 un 33.

*) Balt. Wehřtu. 1872. g. 25. num. 195 un 196 l. p.

Rahda fahde zaur tahdu neprahstigu mainas-andeli tautas fain-
neeziba, t. i. wifai tautai noteef, peerahdihš jo fkaidrafi fchee fkaikfi.

Isgahjušča gada is muhfu ostahm uj ahrsemehm aifwesti
pahrat par 80,000 pudeem praštu kaulu, un kad iswestos kaulu miltus
te klast peerehina, tad warefim peenemt, ka pawifam iswesti 100,000
pudu kaulu. Par pudu aismakfaja 45 lihdi 50 kap., tadeht muhfu
tautas fainneeziba eenehmufe par uj ahrsemehm pahrdoteem kauleem
lahdus 50,000 rubtus, jeb kaulus fosfora fahbe isrehkinot (100 mahz-
zinās kaulu ir ap 20 mahzinahm fosfora fahbes) ta ir dabujufe par
mahzinahm fosfora fahbes tifai 6 kap. Pa wifam tad us tahdu wifhi
pehru buhtu pahrdotas 800,000 mahrz. fosfora fahbes.

No ahrsemehm eewesti (un pa leelakai dakai pahrdoti) tur-
pretim ir kahdi 400,000 pudi superfosfata, kurdš (mehs fche rehkina
apakš fkaikš) zaur zaurim war peenemt 10 procentes, t. i. pa wifam
40,000 pudu jeb 1,600,000 mahzinas fosfora fahbes. Ka pasih-
stams, mehs par fosfora fahbi makfajam 15 kap. mahzina, tadeht
mehs pa wifam isdewahm 240,000 rubtu. Kad nu mehs par kaulos
pahrdotu mahzinahm fosfora fahbes efam 9 kap. masaf (tifai 6 t.) da-
bujufchi ne ka par pirto mahzinahm fosfora fahbes bija jamakfa (15 kap.),
tad mehs tautas fainneeziba pehru ween us iswesteem 100,000 pudeem
kaulu jeb 800,000 mahrz. fosfora fahbes efam saudejufchi 72,000 rubt!
Kad nu ari atrehkina to teesu, kas no fchihš jumās peenahstos
eekschemes fabrikim par darbu un isdošanahm, ja mehs wifus
100,000 pudus kaulu buhtu winam pahrdewufchi un pehz isstrahda-
fchanas paschi pabruhkejufchi, tad tomehr tautas fainneeziba wehl
atlikšos leels winešts, kad ari nemaf nerehkina, ka ari eekschemes
industrijas cetaines (fabriki) pee tautas fainneezibas rehkina, jo
katrs lehti warehs noprašt, ka it nebuht naw weena alga, waj mehs
kawu naudu us ahrsemehm fuhtam, kur ta pee tam wehl flifta kurfa
deht masaf wehrtē stahw, jeb pašču semē isdodam par prezehm, kas
mums waj nu fcha waj ta wajadfigas, un tahda wifhe fchejeenes un
ne wis ahrsemju fabrikanteem un strahdneekem dodam drofchu petnu.

Tomehr par to spreest, waj pee wifa fchi rehkina un ir labaki
eekschemes ne ka ahrsemes mehflus pirkt, jeb otradi, katrs pehz
fawahm buhšchanahm warehs spreest, kad fchis rakšts buhs nobeigtš,
kad tam stahwehs pilnigs pahrstats preefšča. Ta mahziba, ko mehs
no augfchejeem isfajdrojumeem jau tagad efam mantojufchi, ir fchi:

Kauli un zitas kufstonu atlikas, ka rāgi, nāgi zc., ir kapitāls;
teem nebuhs mehtatees apfahrt un isniht, bet tee jakrahj ka dahrga
manta un tad japahrdod, ne wis, ka lihdi fchin, fchihdiram par ada-
tahm un bantitehm, bet kopmaneem, wislabaki teefcham us Thom-
fona f. fabriki, kas tahš wisaugstakš zenas makfa. Tadeht ari
buhtu koti wajadfigs, ka Thomfona f. zaur laikrafsteem isfludinatu, zil
winfch par kauleem zc. makfa; no tam ween jau muhfu semkopji at-
fihu, zil daudš wini pasaudē, fcho dahrgu mantu wehja isgafinadami.
Wetfchi un behru, kas gruhru darbu nestrahda, it wifur buhtu japee-
radina, ne ween kaulus, bet it wifas fainneezibas atlikas, ka papihra
gabalinus, lupatas un ta pr. ruhpiגי krahru un weena weeta nolikt,
lai tos wehlaki waretu kahrtigi pahrdot; un lai fchahda pahrdofchana
pehz kahrtas waretu notikt, tad mehs leekam preefšča, ka ari us
semehm rastos wifu tahdu leetu uspirzeji, it ka labibas, miltu un mal-
kas kuptfchi. Bour to dafcham labam atwehrtos jaunš pelwas awots
un tautas fainneeziba wispah gadu no gada peenahktu it prahws
kapitāls klast, kas tagad pa dakai wehja aifseet, pa dakai nahf flinku
un gudrineektu rokās, kas no senneektu nesinafchanas ufturnahs. Sain-
neezibas atlikas ir Deewa dahwana it ka maife un labiba; tahš ne-
zeenit, ar kahjahm miht, ir tahds pats grehks, ka maifi mehtat un
labibu nobradat. Ja kaulus, lupatas zc. lafit un leeta list ir kausš,
tad wehl jo leelaks kausš ir, mehflus west un ahrdit, semi raft, lopus
kopt un wifus darbus pahstahdat, kur fihda zindi naw weeta. Ne tas,
ko mehs rokā nemam, bet tas muhs dara netihrus, kas no muhfu
mutes ifeet, ko mehs glehwa un no gefigas lepnibas apnemta galwa
isperinam. Dai mehs ufzihtigi un ruhpiגי strahdadami fawas rokas pehz
padarita darba nomafgajam tihra uhdeni un mehs buhšim un pa-
liffim tihri.

Ar nahtofcho numuru mehs fahšim apluhfor ahrsemes ffun-
figos mehflus un zeram, ka muhfu zeen. lafitaji to gabalu ar ih-

pašču patifschanu lafihš, jo tani warefim pašneegt finas, kas muhfu
semkopjeem fchini eewehrojama leeta pa wifam jaunū redfes aploku
atflahš.

Dahrja darbi junija.

No S. Klewers'a

Augtu-kofu dahrsā ne-aifmirsti ar faufu gaisu jaunus kofus,
ihpašchi tahdus, kas fchai pawafari stahditi, labi apleet. Kofus lei-
jot wajag us to luhkot, ka flapjums dšiki semē eefuhzahš, jo zaur
majū pawirfchu aplaifstichanu zelahš drihšaf kaunums, ka labums.
Rihtōš agri un ari wakarōš pehz tahrpu perekteem jaluhko; — deena
kufstoni us lapahm jeb sareem isflihduschi, wakarā un rihtōš agri tee
faleen kofā un tā tad lehtaki tos nomaitat.

Wifhi jaunee nokritufchee kofu-augti jafalafa un ar zuhfahm jafa-
baro, laj eeksch teem buhdami kufaini top isnihzinati. — Kofu fkolā
augofchahm potehm frites ja-atraifa, garakee augumi pee meetineem
japeeseen un ir te arweenu manigi pehz tahrpeem jaluhko, kufi wis
wairaf kofu galotnehm postidami ufriht. — Pee wifseem kofeem, kam
meeti klast, tas ja-eewehro, ka meets jeb ari frite kofu zaur berse-
fchanu ne-eewaino.

It ihpašchi pee wahji augofcheem kofeem ne-aiflawē wehl ir pat
wafarā ap zelmu nesahles un welenu ispostit, semi arweenu irdenu
ufsturet un mafakais katru nedelas laifa ar trefnu maifijuma uhdeni
apleet. — Nederigus farus un atwafas tifpat jauneem, ka ari weza-
teem kofeem wajag ar weenu atgraisit, laj tee kofa fpehtus weli ne-
tehre. — Kofu fkolas fainneekam wajag tagad buht manigam un pee
jauneem kofineem neween semi pa starpam no nesahlehm tihrit, bet
kur ween wajadfigs ar mudribu feet un graifit, mahzit un strahpet.

Saknu-dahrsā wehrtigakais darbs ir tagad, wifas nesahles
zil ween fpehjamš nihzinat, par fpodribu un kahrtibu gahdat, starp
wifseem stahdeem, kur ween war, semi pa starpam irdenu ufsturet. —
Tif lihdi ka kahposti zil nezil fanehmufchees augt, tad nekawē teem
semi arweenu ufkapat un ari winu fakes ar mehreem semes kalniun
apraust — apfist. — Pee faufa filta gaisa lej fawas gurku dobes
brotasta laifa, ispluhz teem ar weenu tuffchos feedus un luhko us to,
ka winu wihthes augot kahrtigi isdalahš! — Kur tee par beefi fadih-
gufchi, tur derehs wahjakos pa wifam ifraut.

Wehl wari fpinatus, redišus un falatus feht. — Wifhi fehklineeki,
tif lihdi ka tee garati aug, pee meetineem peeseenami. Sebaki fehteem
firuineem un fchabelupahm fchagari un maifchi peedurami un pupu-
wihthes pee maifcheem paweeqli peeseenamas.

Leefchana pee fihfahm faknehm tad tif buhs wehrtiga, kad wari
ta leet, ka seme peenahkamā dšikumā mitrumu dubu; tadeht lej labaf
reti, bet labi. — Awenu un kridoru krahmineem wari tagad ari trefnu
lehjumu pašneegt, tapat ari semenehm, ja tahš faufa weeta atrodahš.
Schihm ari derehs fuhmas jeb jahgu-fkaidas pa starpam list, laj
eenahkufchās ogas ar jemi ne-aplihp un laj ari semē mitrumš ilgal
ufturnahš.

Puku-dahrsā ari tagad fpodriba wajadfiga. Augti augofchee
stahdi pee meetineem kahrtigi peeseenami, nesahles postamas, fahku-
plafchi ar weenu pfaufami, laj te nesahles nedabu nofeedet. — gangi
puzejami un kur kahdeem stahdineem mitrumš truhktu, tur ar leefcham
japalihdi. — Giazuntu un tulpu fihpoli pehz feedefchanas, kad winu
lapas metahš dieltenas, no semes isrotami un faufa weeta lihdi ru-
denim usglabajami.

Pawafari fehtas seemzeefchu pufes tagad ihpašchās dobes pah-
stahdamas. — Mehnescha roses, oleanderus zc. pawairot, tagad wis-
labakais laifs, kad nogreestus farianus podōš eestahda un tos pehz
wajadfibas apfopi.

Atbildes.

J. T. — S. Juhs wehlates isfajdrofcham us fcheem jautajumeem:
1) Waj krogeris ari war teefas-wihros buht?
Wifpiris mehs peenemam, ka fche wahra pinda fira no teefas-wihreent
t. i. no pagasta teefas lojekteem, un ne wis no pagasta amata wihreem wispahrigi
teef runats. — Kurfm. semn. list. gr. § 31 ir nojazits, ka pag. teefas preefchfchbeta-

jam wispahri jabuht if fainneetu schiras, bet ta tee ziti teefas lozelli (peefehdetaji) war buht pa dalai no fainneetu, pa dalai no gahjeju (latpu, puiſchu deeneſtneeku) schiras. Lihbf 1866. gadam, kad jaunee pag. lit. wehl nebija laisti, iſturejahs pehz ſchi noſajijuma un eewehroja titai wehl wiſpahrigus litumus par draubſchu amata-wihru zehſhanu, par peem. la teem jabuht pilnods gabds, neapwainoteem zc. — Mine-tee pagasta litumi, § 28, pagehr, la teefas preeſchdetajam, pagasta wezafam un preeſch-neeteem uſ wiſi wiſhi buhs buht mahju ihpaſchneeteem jeb fainneeteem, bet zaur zaurim no pagasta amata wihreem, pee kureem finams ari teefas lozelli peeder, teel pagehrets, la tee pee pagasta peeder, ir 25 gabus wezi un naw apwainoti. Zitas ihpaſchibas ſchee litumi it nebuht nepeentim, un kad nu jaunaki litumi wezafas uſjel waj pahrtaiſa, tad ſhini ſina ari min. ſenn. lit. § 31 zaur pag. lit. § 28 ir pahrtaiſts. — Tahda wiſhe tad nu, ja pagasts wehlahs, it wiſi pagasta teefas peefehdetaji war buht waj fainneeti, waj pee tahm zitahm pagasta lozelli ſchirahm peederofchi un tapehz tad ari zaur to, la tahds pag. lozellis frogu tura, wina wehlehſhanai par pagasta teefas peefehdetaju pehz lituma ne las neſtahw zela, ja wiſch til zitadi uſ ſcho amatu der. Zitadi ir ar pagasta wezafu un pagasta preeſchneeteem; tee, la polizejas wihri, nedrihtſt frogeri buht, pehz zitr. general-gub. pawehles no 4. aprila 1868 № 340 (St. G. Mathera lit. krahj. 13. l. p.). — Tomehr ari teefneſcheem newaijadſetu frogereem buht, jo krodſineela darbs pret pagasta lozelleem daubſreiſ pagehr iſtureſchanos, las ar teefneſcha amatu neſaetahs un to moraliſti ſaiſta, ta la wiſch it wiſas leetods un pret wiſcheem prahwneeteem wairs naw pilnigi ſwababs, tahdam teefas wihram alafch buhs buht.

2) Waj pagasta preeſchneeteem wiſas pagasta buhdamas iſteleſchanas jaisdara, jeb waj preeſch tam weens jeb wairaf paſtineeku pagasta namā turami?

Wahs ſaprotam Zuhſu jautajumu tā, la Zuhſu tē runajat no daſchadu ſinu iſneſchanas pagasta, un no ſchi ſtahwofka mehſ atbildesim. Pagasta preeſchneeti ir pagasta amata-wihri, ir pagasta wezala palihgi (pag. lit. §§ 17 un 23); ſinu neſaſchana wiſpahrigi, las pehz polizejas nolehnuma waijadſigas, nepeeder pee pagasta amata peenahumeem; preeſch ſchi noluhka pagasta wezafam ar preeſchneeteem ſem weeteeku pulka apſtiprinaſchanas pehz waijadſibas ja-ezeel polizejas ſulaini (turpat. peefihm. pee § 4). Tomehr war gaditees, la reifahm ihpaſcha ſwariga waijadſiba pagehr, la preeſchneeteem paſcheem luyr ja-aſſet un tahda pawehle japafudina, waj tahda ſina janoneſs, la par peem. tai atgadijuma, las G. M. lit. tr. l. p. 202, § 7 minets, un daſchās zita weetas, kur lahdam no paſchas polizejas jabuht laht. Tahds gadijums preeſchneeteem tuhliſt japafuſa pag. wezala uſdewumam (turpat § 17) un tee til wehlat pee uſtraugu teefas waretu ſchelotees, la wineem darbs uſitts, las ar wina amatu neſaetahs. — Maſods pagastods no tahdahm leetahm knapi to runat; amata aprinkis tur ir maſs un ihpaſchu polizejas ſulaini turet teem padara titai weltigas iſdoſchanas. Leelatods pagastods bes tahda polizejas ſulaina ne uſ lahdu wiſhi newar iſtitt; it plaſchods pagastods ir wairaf ſulainu, las pa dalai pagasta namā, pa dalai pee paſcha pagasta wezala ſtahw. — Zit mums ſinams, tad tahds pagastods ſinas top laifſtas uſ ſchahdu wiſhi. Pagasta waldbibas nolehnumi teel uſraſtiti uſ til daubſ iſtehem, zit preeſchneeku; tairs preeſchneets ſawu liſti nodod ſama apgabala tuwatam fainneekam, ſchis to ſuhſta tahſat un tā ta liſte eet zauri pa wiſahm mahjahm un beidsot atpalaſt pee preeſchneeta, las to ſanem, uſſihmē la ta wina apgabala wiſas mahjās paſtudinata, un nahſochā ſehdeſchana nodod pagasta wezafam, kurſch to la leepibas liſtini teel eefchuhſt tahs leetas protolods, kuras dehſ ta ſina jeb tahs ſinas kama laifſtas. Mums leetahs, la ſchi ir ta wiſu derigatā metode, jo weentahrt zaur to katra ſina noet rittigi un pehz lahrtas un nepagehr leelus puſhtinus, un otru lahrt ta noet loti ahtri, par peem. kur 4 preeſchneeti, ja pag. wezafajis wehl ſawu liſti uſnemaſs, no 5 puſehm uſ reifſt, un beidsot pagastam naw jatur 3 — 4 paſteneeki jeb polizijas ſulaini, jo tam weenam jeb teem diweem, las pagasta namā ſtahw, tur jabuht alafch pee rolas, la tuhliſt war eet, kad tahda ihpaſcha ſina ſuhſtama waj las apſteleſchams. Kur pag. amata wihreem paſcheem garam eefchana waj naw wiſai tahlu jaet, tur ſinams tee paſtineekus welti netrentahs, bet „pataſinahs“ paſchi to ſinu. Tapat mehſ ari pag. teefas lozelli ar ſawahm apſteleſchanaſam darit, waj ari uſluhſ preeſchneekus, waj ſuhſta ſawu ſulaini, waj beidsot laiſch pagasta polizejai raſtlu lai tos un tos, tad un tad, tai un tai leeta apſtel. — Pee pirmās un otrās inſtanzes leefahm ſehbedams es daubſtaht emu pamanijis, la til reti lahda pagasta ar ſinoſchana eet gluſchi pehz lahrtas, un la zaur tahdahm neſahrtibahm daubſ reiſ tahs leelatās jautſchanas iſjelahs. Tahdeſt es, ja druſzin walas atliſſees, mehginajſchu pilnigu ſitemu lihbſ ar ſchemateem ſaſtahdit un „Walt Semk.“ iſſtudinat, pehz ta wiſas apſteleſchanas leelatods pagastods jo weeglaſi un lahrtigati buhtu iſdaramas.

3) Waj meſchfargeem, kad ſawas rentes maſja meſchlungam par ſoni, ne maſ nawo zeli un tiliti jataiſa, jeb titai maſs zela gabaliſch zc.?

ſchis jautajums ir wiſai neſlaidrs, tā la uſ to pawifam newar atbildet. Tahdeſt mehſ peenemſim, la tas iſhti tā ir domats: waj krona meſchfarga mahju fainneeteem tee zeli, las eet zaur meſchlunga pagasta un muiſchās robeſchahm, ir jataiſa waj nē?

Baltijas privat-teeſibu liſumu (gubernu lit. III. data, no 1864. g.) art 1005, peefihm. ſtan. tā: „Kurſemē zeli jaetaiſa un jauftura tahm privat-un krona muiſchahm, las ar ſawahm robeſchahm teem peeflejahs.“ (ſtat. ari G. M. lit. krahj. 67. l. p.)

No ſchi lituma ween jau redſams, la krona meſchfargeem, tā mahju turetajeem, tee zaur meſchlunga muiſchās robeſchahm eedami zeli it tapat jataiſa, la privat-muiſchu fainneeteem ſawu zeli. Pehz lahda mehra un lahda wiſhe tam janoteel, ir redſams mineta lit. krahjuma l. p. 67 — 73.

Ja Zuhſu ar ſcho atbildi nepeetet, tad eefneebjat mums par Zuhſu buhſchanaſm ſlaidralas ſinas.

Pagasta weeteekam J. K. — S. Zuhſu jautajeet:

4) Waj pec pagasta un ſtolas nameem pehz lituma no dſimts kungeem war lahdas puhra-weetas ſemes pagehret?

Pag. lit. § 5 un lablſchanas-lit. § 1 noſata preeſch Kurſemes, la grunts (dſimts) kungeem titai ſemes gabals preeſch pagasta nama buhwes pagastam jadow. Uſ ſcheem noſajijumeem dibinajahs ari Kurſemes un Jgaunijas jauno ſtolas-litumu (no 25. aprila 1875) § 5, las gluſchi tapat titai no buhwes plaſcha pr. ſtolas nama runa. ſchis pats jautajums ari jau ir bijis iſſpreeſchand pee Kurſ. ſenn. lit. tomifijas, kuras ſpreedums tā ſtan:

„Pehz lituma gunts kungam titai buhwes weeta preeſch pagasta nama uſbuſch-weſchanas jadow, bet winaſ pawifam naw uſſpreeſts, ſemi dot preeſch dahrſeem, ganitſes un ziteem fainneezibas noluhkeem, las litumods it ne buht naw mineti; un ja pagasts lahdu ſemi no dſimts kunga ar luhgſchana newar iſdabut, tad tam ſawu ſtrihweri, teefas ſulaini un ſkolotaju lihgſtot (ja pagastam weenam paſcham ſkolotajs jalihgſt) jagahda paſcham uſ zitadu wiſhi par ſcho amata-wihru nepeezeeſchamahm waijadſibahm.“

(G. Mathera lit. krahj., peelitums № 12, II. un III. l. p.)

Zit mums ſinams, tad preeſch pag. nama buhwes, kad labas ſatifchanaſs truſſt, mehſ weenu pahra-weetu ſemes nodalit; bet reti gan gabifees lahds dſimts-kungs, las — ja pagasta waldbiba ar wina weltigi neſchwejahs — preeſch ſchi noluhka ari wairaf ſemes nedos. Mums ir daubſ teefas namu, bet ihpaſchi daubſ ſtolas namu ſinami, las ar ſemi loti bagati apdahrwinati.

5) Waj dſimts kungs drihtſt no ſtolas nama to dahrſa ſemi atnemt, las namu buhwejet tur peedaliſta un jau lahduš 9 gadus pagasta bruhſi biſuſe?

Pats ar ſawu ſpehlu, ar waru nē, jo lit. lihbſ, la lahds lahdu gruntsgabalu waj zitu lahdu leetu titai weenu gadu (daſchods gabijumods titai 6 nedelas) meerigi wallajis jeb bruhſejis, ſchi gruntsgabala jeb ſchihſ leetas ihpaſchneets tos ar ſawu waru tam bruhſetajam nedrihtſt atnemt, un ja tas tomehr noteel, tad teefai uſ lahrtigu ſuhſſibu, til lihbſ la ta iſmeklejuſe pirms, la ſuhſſetajs ne maſat la gada laitu to grunti waj leetu meerigi bruhſejis un tad la lahds, un lai tas ari buhtu pais ihpaſchneets, tam to atnehmis, bes kaweſchanas ſuhſſetajs jaeezel ſawās pirmās bruhſa rektēs, bes la pee tam tas jautajums tittu iſſlaidrots, waj ſuhſſetajs ar taiſnibu waj ar netaiſnibu to leetu jeb ſemi bruhſē jeb lam la peeder. Wiſas iſdoſchanas pee ſchihſ ſpolijas-projeſes teel uſliktas tam waras-darbu iſſeetotajam. Wehlat ſinams lahrtigā prozeſā teel iſmeklets un noſpreeſts, tam ta grunts jeb leeta iſhti peeder un peenahlahs bruhſet un til tad, proti zaur teefas ſpreedumu un newis zaur privat-waru, to bruhſetaju war peefpreeſt, bruhſeto leetu winaſ ihpaſchneekam atdot. —

(Kurſ. ſenn. lit. gr. § 516, un Balt. prim. teefſchu lit. art 893)

Tahdeſt tad ſemes gabalu, to pagasts 9 gadus meerigi bruhſejis, ja tas to ar labu nedod no rotahm ahra, dſimts kungs pats newar un nedrihtſt atnemt, bet gan wiſch pret pagastu war ſuhſſibu zelt uſ ſchihſ ſemes atpalaſt doſchana, un tē tad galā iſdot taiſnibu tas nolihgums jeb noſajijums, ſem lahda ta ſeme pagastam bruhſi tita nodota.

6) Waj pagasts ari war ſerwituts-teeſibu eemantot uſ ſemes gabala, to tas lahduš 23 gadus bes lahdas maſſas ſawā bruhſi turejis?

Pagasts, jawā kopibā, war tāpat tā kureſch latrs jilweſs par ſewi, lam pilna ſwababiba, teeſibas un mantibu eemantot, bet tas noſajijums Kurſem. lit. gr. § 516, la zaur 10 gadus ilgā newaiſiltu bruhſi war ſerwituts-teeſibas eemantot, ir atzelts zaur Balt. priv. teeſibu lit. art. 1261, pehz tura zaur wezumū jeb ilgeem gadeem pawifam ne lahdas ſerwitutes wairs newar eemantot. Tahs ſerwitutes, las lihbſ ſcho nupat min. liſumu iſdoſchana (1864) jau bija eemantotas, pehz peefihmejuma pee art. 1262 (turpat) waijadſeja 1866. g. liſt eerakſit teeſu grahmatās, ja winahm bija geldigahm paſilt; it wiſur, kur tas naw notizis, ſerwituts-teeſibas uſ mahſchigeem laikeem ir iſdohſſtas. — Zuhſu gabijuma laifam pawifam no ſerwituts-teeſibahm nebuhs ne runas, jo mums leetahs, la min. ſemesgabals buhs ar lahdeem ihpaſcheem noſajijumeem bruhſi dots, las ne ſerwitutes redſ ari ihpaſchuma eemantohſchana zaur pahraku wezumū pa wiſam nepeelaifch.

7) Waj no ſkolotaja, las jau 23 gadus bes wainas ſawu amatu kopyis un kuru pagasts ari turpmat wehl grib paturet, lahds war eſſamū pagehret?

Nē! — ja mehſ § 11 „inſtruzija pee jauneent ſtolas litumeem pr. Kurſemes“ (G. M. lit. tr. 278 l. p.) pareiſi ſaprotam; warbuht, la ſchis § ari tā ſaprotams, la ſtolas komiſija pagasta no tahdeem ſkolotajeem, las ihpaſchu eſſamū naw nolihſchi, bet jau no ſenafem gadeem bija amata, daſchus war tihri meera liſt, bet daſchu zitu dehſ pee kirſpehles komiſijas eefneegt luhgſchana, lai tos peefpreeſch eſſamū nolitt.

Kura no ſchihm abahm laſchanas wiſſehm ir ta rittigā, mehſ teeſcham neſinam ſajil, jo abas ir altantās pehz mineta noſajijuma wahrdeem. Originalā tas ſtan tā: „Sämtliche im Amte ſtehende Lehrer werden hierdurch anerkannt, auch diejenigen, welche ihre Bildung nicht in den örtlichen Seminaren (cf. Regl. § 21) erhalten haben, es sei denn, daß von einem der letzteren die betreffende locale Schulcommission bei der Kirchspiels-Schulcommission den Antrag auf Ablegen des im folgenden § vorgeſehenen Examens ſtellt.“

Jautajums: „Lidzu „Walt. Semkopja“ redakcija drizuma zinamu darit to ta ar manu raſku: Sweicu w. kritikeem nodomajuse darit. Kabanča Janis.

Atbilde: Papiſtru kuroſ eeneſt. Redakcija.

M. Z. — J. Kad ari ne maſ nerehlinatu, la jau wirſtraſts ir pret zeenibu, to redakcija war pagehret no wiſeem teem, las winaſ lapā ſawus raſtus grib liſt nodrutat tad Zuhſu „Peefihmejums“ ari jau tahdeſt neder muſhu lapā, la tas neween

„lit. krit.“ eesuhitaju aistaz, bet zitus ari teescham lama, bes la Zuhš ar to leetai paščaj lo lihdsetu. Mei truhšt attaiņošanas, lahdā teesiba Zums, to 17 „wihru“ mahrdā ziteem usbrukt.

Dahwanas preekšč kara eewainoteem

Kurfemes bišču kopščanas beedribas lozekki demušči: G. M. 5 rubl., R. G. 3 rubl., N. B. 3 rubl., ejs B. 1 rubl., J. 1 rubl., Leel un Mas Mestif 10 rubl., S 1 rubl., L. 1 rubl., M. 1 rubl.

Sludinajumi.



if toka un dsels ka: Wlers, Hohenheimes, Angluš un Sweedru arkli,

Buckeye's

Ameritaneesču sahes un labibas pļaujamas maščines,

kulamas maščines

ar stiftahm un fitejeem,



labibas tihrijamas un hefsehu maščines

no **Ruston Proctora,**

lokomobiles un kuhlejus

pahrđod

Ziegler un beedr.,

Rihgā pils-eelā № 19.

Langdales Superfosfatu

teescham if fabrikas Anglijā Nufastles pilsehtā pahrđodam no lehgera un ari peenemam pasteleschanas us leelahm partijahm ar apgalwoščanu par saturnu pehz Rihgas palitechnikumā ismelleščanas.

General-agenti preekšč Kreewijas

Goldschmidt un beedr.,

Rihgā

us leelās pils- un liter-eelas stuhra.

Semkopjeem pašinoju,

Ia manā fabrikā wār dabuht par peeklahjigu zenu un ar galwoščanu pehz Baltijas politechnikas pahrđaudščanas stančijas analisehm: **Kaulumilstus, superfosfatus, kalifabli, kainitu** u. t. p.

Preekšč dsels un tehrauda ruhdiščanas pulweri samaltus rūgus.

Wehweri, mahđeri u. z. amatneeki wār dabut lihngalertu par 1 rub. 60 kap. lihdš 2 rubl. puda.

Preekšč barokku un audsejamu lopu ehbinaschanas faulu mistus.

Ari peenemu apstelleschanas us Angluš un Wahzu-superfosfateem, wiščahm guano karteem u. t. p. un apgabaju ar procentu apgalwoščanu par mehrenalā tirgu. Tee sas pee manis pehrt wairak la 200 pubus weenā, reišā wār us manā rehšina list politechnikumā pirto prezī pahrđaudst.

Richard Thomson

Rihgā.

Fabrika ahrpufs Zahna wahrteem pee uhdensstuntes.

No zensures atwehšets. Rihgā, 13. juniā 1877.

N. 1 rubl., S. 2 rubl., A. J. 5 rubl. R. G. 3 rubl., N. B. 1 rubl., R. B. 1 rubl., J. S. 1 rubl., J. B. 1 r. S. N. 1 rubl. D. B 1 rubl.

Preekšč farkana frusta beedribas

redatčizai eemakšati no Bufaišču pagasta wezafā Freudenfeld 107 rub. 34 kap. No lahdā nepašihstama 5 rubl.

Atbildoščajis redaktors un isdewejs: **G. Wather's.**

Ziegler un beedr.,

Rihgā, pils-eelā № 19

superfosfatus,

faulu un kali-mehslus

apafšč politechnikas kihmijas ispehtišchanas stančijas pahrđaudsiščanas, kura pirzejeem, kas wairak la 3 birkawus us reiši nem, mehslus par wolti analiseerē.

G. Sieslač'a

grahmatu- un bilšču-drukatawa

Jelgawā, pee tirgus-platscha

usnemahs wiščabus darbus preekšč privateem, pagastu wal-dibahm un pagastu teeschahm šagatawot, kā:

Marginalus, aktuwahkus, magasiņu tabulas un wiščabus zitabus formularus, labakās isstrahđajumās un par lehtafahm maščahm.

Tahtak: Kristibu-, prezibu-, laulibas- un kashu-biketes.

Bales-biketes un t. pr.

Wisu latwistru grahmatu pahrđoššana.

Jelgawas Latw. kurlmehmu skolā atlaidihs otras, tresčas un zerturas klases skolas behrnus us wafaras brihmedelahm zeturtdeen, tai 30. juniā 1877. Skolā atkal jasanahst otrdeen, tai 16. augustā 1877.

Pirmās klases skolas behrnus — Jndrik Bahr, Karl Ungur, Mikkel Up, Karl Leimann, Jahn Plattneef, Eihbe Bigge, Jhe Müller, Juhla Pigger, Marie Raube, Emilie Schmidt, Jda Masewit — tikai wehl julija mehnešt atlaidihs, pehz tam, tad wini pehz pabeigtahm es-swehtišchanas mahžibahm buhs eeswehtiti Jelgawas pilsehtas Latw. baņižā. — Ta eeswehtišchanas un attaiščanas beena tiks ari brihmā snama darita zaur lair-rafsteem.

Jelgawā, 8. juniā 1877.

Skolas preekščneeziba.

Zaur scho daru sinamu, ka es tikai par to naudu un par tahm leetahm atbildu, kas man pret kwitanzi nodotas preekšč Jelgawas weertigās komitejas pr. eewainoteem un flimeem kareiwem. Jelgawā es preekšč ši noluhka labprahčtigās dahwanas šanemu if zetortdeenās, Wilnas ga-stuhst.

Kafeeris: D. Krönberg, Falzgrahwē.

Godiga behrnu meita

top tuhliit melleeta. Kur? to dabon sinat „Balt. Semtopja“ ešpebijijā.

Patlaban ir rakstās eespeesti un dabu-jami latwistru grahmatu bodēs par 40 kap gabalā.

Kaulites Matiša diejoli II.

Tahtak pahrđeweji wār greeštees pee hofrahta B. Dijkstra t., waj ari pee isdeweja (adr. pr. Wenden et. Alt-Seebalg Pastorat).

Es wisseem draugeem un pašstameem daru sinamu, ka mana

Kamafču šagatawofšana

preekšč karpneekem un kopmanem tagad leelā taleju-eelā № 33, 2 trepes augstā.

J. Jansohn.

[2-1]

Par Zahneem, tai 24 juni j. g. tiks Sobu (Leel Sešawes) teefas nams ar runahm, dšeedaščanu, musiki, šumtigahm ugunihm un beidšot ar balli eeswehtihiti. Uš laipnu apmekleščanu kuhšj.

[2-2]

Komiteja.

Skolas behrni,

wihrešču kahrtas, atron usnemščanu un kahrtigu aptopščanu sem usihtigās usraudšibas. tā tā ari mahžibu musitā, pee musitas direktora Jelgawā, Leelajā-eelā № 75.

Th. Beckmann.

Drukats pee G. Sieslač'a, grahmatu- un bilšču-drukatawā, Jelgawā.